

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 grudnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie IV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Agnieszka Derejczyk</i>
Protokolant:	Protokolant sądowy Adriana Pych

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2019 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa *M. L.*

przeciwko Bankowi (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

1. Powództwo oddała w całości.
2. Kosztami postępowania obciąża powoda
3. Zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 10800 zł (dziesięć tysięcy osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3 lipca 2019 r. (data stempla pocztowego – k. 99v.) powód *M. L.* wniósł o zasądzenie od pozwanego Banku (...) S.A. z siedzibą w *W.* kwoty 204.440,84 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 09.11.2018 r. do dnia zapłaty ewentualnie, z ostrożności procesowej, na wypadek stwierdzenia przez Sąd braku podstaw do uwzględnienia powyższego żądania wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 77.530,95 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 09.11.2018 r. do dnia zapłaty. Jednocześnie powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że jego zdaniem umowa kredytu dotknięta jest wadami prawnymi powodującymi jej nieważność. Niezależnie od powyższego, klauzule waloryzacyjne zastosowane w umowie przez pozwanego stanowią niedozwolone postanowienia umowne w myśl art. 385¹ § 1 k.c. Z uwagi na powyższe w pierwszej kolejności powód formułuje najdalej idące żądanie – zasądzenia na jego rzecz wszystkich kwot, które dotychczas świadczył na rzecz pozwanego w ramach umowy kredytu. Skutek nieważności powód wywodzi z faktu, że zawarta przez niego umowa realizuje dyspozycje art. 58 § 1 i 2 k.c. jako sprzeczna z przepisami ustawy i zasadami współżycia społecznego, w szczególności narusza postanowienia art. 69 ust. 2 pkt. 2 oraz art. 69 ust. 1 Prawa bankowego, przekracza granicę swobody umów z art. 353¹ k.c., oraz łamie obowiązującą w dniu zawarcia umowy zasadę walutowości z art. 358 k.c. W dalszej części uzasadnienia złożonego pozwu powód podaje, iż zgodnie z art. 69 ust. 2 pkt. 2 ustawy – Prawo bankowe, umowa kredytu powinna określać w szczególności kwotę i walutę kredytu. W ocenie powoda umowa kredytu, jaką zawarł z pozwanym, nie realizuje wyżej wskazanej normy prawnej, gdyż nie określa kwoty kredytu. Powód podał, że

w chwili zawarcia umowy strony nie tylko nie określiły, ale nawet nie знаły i nie były w stanie obliczyć wysokości wynikającego z umowy świadczenia. Dodatkowo powód podniósł, że przyznanie jednej stronie prawa do określenia wartości zobowiązania drugiej strony wykracza poza zasady swobody kontraktowania, nie mieści się także w normach współżycia społecznego, z uwagi na obciążenie kredytobiorcy skrajnie wysokim ryzykiem. Ponadto w ocenie powoda przedmiotowa umowa może także zostać uznana za nieważną z uwagi na jej sprzeczność z zasadami współżycia społecznego. Powód podkreślił, że spełnił on wszystkie przesłanki do przyjęcia nienależnego świadczenia, którymi to przesłankami są: uzyskanie przez daną osobę korzyści majątkowej kosztem innej osoby oraz brak podstawy prawnej do nabycia takiej korzyści.

W dalszej części uzasadnienia złożonego pozwu powód przedstawił swoje twierdzenia dotyczące abuzywności klauzul waloryzacyjnych. Na powyższe wskazuje w jego ocenie fakt, iż umowa została zawarta pomiędzy profesjonalnym podmiotem gospodarczym jakim jest bank, a powodem, który występował w charakterze konsumenta w rozumieniu art. 22¹ k.c. Umowa została bowiem zawarta przez powoda poza zakresem jego działalności zawodowej lub gospodarczej, w celu nabycia lokalu mieszkalnego. Dodatkowo wskazane przez powoda klauzule waloryzacyjne nie określają głównych świadczeń stron wynikających z zawartej umowy kredytu. Ponadto kwestionowane postanowienia nie zostały indywidualnie uzgodnione z powodem, stanowiąc element wzorca umownego stosowanego masowo w obrocie z konsumentami. W ocenie powoda ukształtowanie jego praw i obowiązków w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami oraz rażące naruszenie jego interesów po pierwsze wiąże się z mechanizmem podwójnej waloryzacji, a zatem stosowania w zależności od przeliczenia raz kursu kupna waluty, a raz kursu jej sprzedaży, co zmierza do zapewnienie jak największych zysków dla banku jego kosztem.

(pozew – k. 3 i n.)

W odpowiedzi na pozew pozwany Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenia od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, z uwzględnieniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 34 zł.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany podniósł, że informował powoda o ryzykach związanych z oferowanym produktem. Dodatkowo podkreślił on, że na dzień zawarcia umowy kredytu strona powodowa знаła zarówno kwotę kredytu w CHF jak i jej równowartość w PLN. Ponadto wedle pozwanego powód znał definicję kredytu denominowanego, ponieważ została zawarta w Regulaminie stanowiącym załącznik do umowy kredytu. Umowa kredytu została podpisana w placówce banku, gdzie wartość stosowanych kursów była ogólnie dostępna, zatem trudno przyjąć, że powód zaciągając wieloletnie zobowiązanie nie sprawdził wartości kursu po którym wysokość kredytu została ustalona. Z uwagi na powyższe, w ocenie pozwanego, nieuzasadniony jest zarzut powoda, że w dniu zawarcia umowy kredytu nie znał kwoty kredytu, nie wiedział jaką kwotę otrzyma ani jaką kwotę zobowiązany jest spłacić. W odniesieniu do zarzutu nieważności umowy kredytu z uwagi na jej sprzeczność z przepisami prawa lub zasadami współżycia społecznego, pozwany podniósł, iż umowa o kredyt denominowany i indeksowany do waluty obcej została wprost wymieniona w art. 69 Prawa bankowego jako możliwy wariant umowy kredytu na mocy ustawy antyspreadowej. Dodatkowo w ocenie pozwanego ustawodawca przyjął jako zasadę swobodę kontraktową, zapisaną w art. 353⁽¹⁾ k.c., zgodnie z którą strony mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania. Ponadto wedle pozwanego klauzule denominacyjne/indeksacyjne nie należą do postanowień określających główne świadczenia stron. Pozwany ocenił również jako bezzasadny zarzut sprzeczności umowy kredytu z art. 69 Prawa bankowego w związku z art. 58 k.c. oraz niezgodnienia istotnych elementów umowy kredytu, jak również zarzut sprzeczności denominacji (indeksacji) z naturą stosunku oraz zasadami współżycia społecznego. W odniesieniu do podniesionego zarzutu abuzywności postanowień umownych, w ocenie pozwanego nie mają one takiego charakteru, gdyż powód dokonał świadomie wyboru oferty kredytu hipotecznego denominowanego w CHF, otrzymał kredyt o który wnioskował świadomie, po przeprowadzeniu kalkulacji opłacalności. Ponadto powód wiedział według jakiego rodzaju kursu kwota zobowiązania w dniu zawarcia umowy została ustalona i znał wartość tego kursu. Dodatkowo powód nie wykazał aby zastosowany kurs spowodował naruszenie jego interesów w sposób rażący. W ocenie pozwanego z treści pozwu wynika, że to nie brak informacji o zmienności kursów ale skala ich wahań jest jedną z przyczyn roszczenia

powoda. ponadto pozwany wskazał, że strona powodowa nie wykazała, aby bank ustalał kurs w sposób arbitralny czy dowolny. Wedle pozwanego brak jest podstaw do przekształcenia kredytu denominowanego w kredyt złotowy. Udzielony przez pozwanego kredyt został już przez powoda całkowicie spłacony, zaś w ocenie banku strona powodowa zarzucając abuzywność określonych postanowień umowy kredytu faktycznie dąży do konstrukcyjnego przekształcenia kredytu denominowanego do CHF w kredyt złotowy oprocentowany według stawki referencyjnej właściwej dla kredytu denominowanego do CHF po wykonaniu umowy kredytu. Strona pozwana podniosła, że stanowiłoby to nieuprawnioną zmianę charakteru prawnego umowy. Ponadto pozwany bank w uzasadnieniu odpowiedzi na pozew zarzucił błąd w ustaleniu przez powoda wysokości wyliczonego przez niego roszczenia, gdyż dochodzona przez powoda kwota została obliczona przy założeniu, że wysokość nominalna rat kredytowych w złotych została przeliczona po kursie 2,4121 z dnia uruchomienia pierwszej transzy kredytu. zatem wyliczenia te zostały dokonane przy założeniu, że kredyt jest złotowy, niedenominowany do CHF i oprocentowany stawką z umowy czyli LIBOR 6M plus marżą właściwą dla kredytów denominowanych.

(odpowiedź na pozew – k. 102 i n.)

W toku procesu strony podtrzymały tak sformułowane stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 12 września 2005 r. powód M. L. zawarł z Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W. umowę kredytu nr (...) na cele budowlano-remontowe w kwocie 53.231,63 CHF. Zgodnie z § 1 ust. 3 umowy kwota w CHF stanowi kwotę, w oparciu o którą będzie obliczona kwota kredytu wyrażona w złotych przy uruchomieniu kredytu oraz przy spłacie rat kapitału i odsetek. Ust. 4 wskazanego paragrafu stanowił natomiast, że uruchomienie kredytu następuje w złotych, przy jednoczesnym przeliczeniu kwoty kredytu na CHF po kursie kupna dewiz obowiązującym w Banku w dniu uruchomienia kredytu. § 2 ust. 1 zawartej umowy określał natomiast, że kredyt przeznaczony jest na sfinansowanie:

- 1) W złotowej równowartości kwoty 31.382,23 CHF (# 79.000,00 PLN) zakupu lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną własność położonego w G. przy ul. (...) dla którego prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...) przez Sąd Rejonowy Wydział VIII Ksiąg Wieczystych i którego cena zakupu wynosi 84.000,00 PLN.
- 2) W złotowej równowartości kwoty 19.862,55 CHF (#50.000,00 PLN) kosztów robót remontowo-modernizacyjnych planowanych w lokalu mieszkalnym poł. w G. przy ul. (...) tj. wymiana okien, wymiana drzwi zewnętrznych i wewnętrznych, wymiana instalacji elektrycznej, wymiana instalacji wod.-kan., zmiana ogrzewania centralnego, biały montaż w kuchni i łazience, panele, tynki i gładzie.
- 3) W złotowej równowartości kwoty 1.986,25 CHF (#5.000,00 PLN) kosztów opłat prowizji bankowych i opłat notarialnych.

W ust. 2 wskazanego wyżej paragrafu przewidziano natomiast, że całkowity koszt inwestycji wynosi 134.000,00 PLN. § 3 stanowił z kolei, że bank udziela kredytu na okres od dnia 12.09.2005 r. do dnia 10.09.2035 r., a termin spłaty kredytu upływa w dniu 10.09.2035 r. Wedle § 5 zawartej umowy ustalono, że wypłata kredytu następuje w transzach, zaś bank uruchamia transze kredytu w następujących wysokościach i terminach:

- 1) w złotowej równowartości kwoty 31.382,83 CHF (#79.000,00 PLN) w terminie od dnia 12.09.2005 r. do dnia 23.09.2005 r. na rachunek Zbywcy Państwa G. i A. B., zam. w U. pod adresem (...), C. (...) i reprezentowanymi przez Panią M. B. zam. w G., ul. (...), na podstawie pełnomocnictwa notarialnego wystawionego w dniu 01.08.2005 r. w U. (...) przez notariusza J. W., na rachunek bankowy w (...)/G. o numerze (...) zgodnie z aktem notarialnym kupna/sprzedaży w formie aktu notarialnego o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt. 4.
- 2) w złotowej równowartości 1.986,26 CHF (#5.000,00 PLN) w terminie od dnia 12.09.2005 r. do dnia 23.09.2005 r. na rachunek bankowy (...) tytułem opłat prowizji bankowych i opłat notarialnych.

3) w złotowej równowartości kwoty 9.931,27 CHF (#25.000,00 PLN) w terminie od dnia 26.09.2005r. do dnia 30.09.2005r., przeznaczonej na wymianę okien, wymianę drzwi zewnętrznych i wewnętrznych, nowe wyposażenie kuchni i łazienki (biały montaż), na zakup paneli podłogowych.

4) w złotowej równowartości kwoty 9.931,27 CHF (#25.000,00 PLN) w terminie od dnia 01.11.2005 r. do dnia 30.11.2005 r., przeznaczonej na wymianę instalacji centralnego ogrzewania, wymianę instalacji wod.-kan., wymianę instalacji elektrycznej.

W § 25 ust. 1 określono, że kredytobiorca oświadcza, że przed podpisaniem umowy otrzymał wyciąg z „Taryfy opłat i prowizji Banku (...) S.A. za czynności bankowe w obrocie krajowym i zagranicznym” w części dotyczącej niniejszej Umowy oraz „Regulamin udzielania przez Bank (...) S.A. kredytów hipotecznych dla osób fizycznych”, zapoznał się z ich treścią i uznaje ich wiążący charakter. Ust. 2 powyższego paragrafu przewiduje z kolei, że „Regulamin udzielania przez Bank (...) S.A. kredytów hipotecznych dla osób fizycznych” oraz wyciąg z „Taryfy opłat i prowizji Banku (...) S.A. za czynności bankowe w obrocie krajowym i zagranicznym dla klientów Indywidualnych” stanowią integralną część niniejszej umowy.

(umowa kredytu hipotecznego denominowanego – k. 19-26 i k. 204-209)

Pismem datowanym na dzień 5 października 2018 r. pełnomocnik M. L. skierował do Banku (...) S.A. z siedzibą w W. reklamację podnosząc, iż w zawartej przez strony umowie zastosowano niedozwolone postanowienia umowne polegające na przeliczeniu wypłaconej kwoty kredytu zgodnie z kursem kupna CHF obowiązującego w banku oraz obowiązku spłaty kredytu po przeliczeniu każdej raty z zastosowaniem kursu stosowanego przez bank. W ocenie pełnomocnika takie postanowienia umowy są niedozwolone z uwagi na samodzielne i dowolne ustalanie kursów kupna i sprzedaży waluty przez bank, co jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego oraz prowadzi do rażącego naruszenia interesów kredytobiorcy.

(reklamacja – k. 51-53 i k. 293-295)

W odpowiedzi na złożoną reklamację Bank (...) S.A. z siedzibą w W. podkreślił, iż podpisując umowę kredytu denominowanego powód miał świadomość o ponoszeniu ryzyka walutowego oraz wpływie spreadu walutowego stosowanego przez bank na wysokość kredytu w walucie oraz na wysokość rat kapitałowo-odsetkowych, jednocześnie nie uznając reklamacji.

(odpowiedź na reklamację – k. 54-55v. i 296-297v.)

Powód zawierając umowę w siedzibie banku sam dokonał wyboru waluty po uzyskaniu informacji od pracownika banku, że kredyty w złotych są dużo droższe i mniej korzystne. M. L. został poinformowany przez pracownika banku, że kurs franka jest ruchomy, przeczytał umowę przed jej podpisaniem, a kredyt został wypłacony w złotych. Zdecydował się na zawarcie umowy z Bankiem (...), gdyż budził on jego zaufanie jako spółka Skarbu Państwa. Kredyt przeznaczył na zakup mieszkania i nie miało to związku z działalnością gospodarczą. Kiedy w mediach zrobiło się głośno o kredytach frankowych podjął on decyzję o skonsultowaniu się z prawnikiem i wystąpieniu na drogę sądową. Kredyt został przez powoda spłacony w całości.

(zeznania powoda – k. 434-435)

Podstawę ustaleń faktycznych w rozpoznawanej sprawie stanowiły wskazane dowodowy z dokumentów, które Sąd uznał za wiarygodne, a które nie były kwestionowane przez strony. Sąd wziął pod uwagę także dowód z zeznań powoda.

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości bądź bankowości i finansów, bowiem stan faktyczny sprawy został dostatecznie wyjaśniony i wydanie rozstrzygnięcia możliwe było na podstawie zgromadzonych w sprawie dowodów. Prowadzenie dowodu z opinii biegłego prowadziłoby wyłącznie do nieuzasadnionego podnoszenia kosztów postępowania oraz jego przedłużenia.

W ocenie Sądu nieznaczną moc dowodową miały materiały w postaci:

1. „Stanowiska Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dotyczące klauzul waloryzacyjnych zamieszczanych w umowach bankowych” (k. 56 – 63),
2. „Białej księgi kredytów frankowych w Polsce” (k. 135-203),
3. „Oceny wpływu na sytuację sektora bankowego i polskiej gospodarki propozycji przewalutowania kredytów mieszkaniowych udzielonych w CHF na PLN według kursu z dnia udzielenia kredytu” (298-303v.),
4. „Zarządzanie ryzykiem kursowym w bankach na przykładzie kredytów indeksowanych walutą obcą, bądź denominowanych w walucie obcej.”(305-313v.),
5. „Pisma Zastępcy Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego do Minister B. K.” (314-314v.)
6. „Stanowiska Narodowego Banku Polskiego odnośnie projektu ustawy o zasadach zwrotu niektórych należności wynikających z umów kredytu i pożyczki” (k. 315-319v.)
7. „Uwag Sądu Najwyższego do projektu ustawy o zasadach zwrotu niektórych należności wynikających z umów kredytu i pożyczki” (k. 320-321)
8. „Raportu dotyczącego spreadów UOKiK” (k. 322-334v.)
9. „Obwieszczenia Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 8 czerwca 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały Zarządu Narodowego Banku Polskiego w sprawie sposobu wyliczania i ogłaszania bieżących kursów walut obcych” (k. 357-359)
10. „Uchwały nr 25/2017 zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 20 kwietnia 2017 r. zmieniającej uchwałę w sprawie sposobu wyliczania i ogłaszania bieżących kursów walut obcych” (k. 360-361),
11. „Informacji dla posiadaczy kredytów we frankach szwajcarskich w Banku (...) S.A.” (k. 362-362v.)
12. „Załącznika graficznego przedstawiającego wykres zmiany kursu średniego CHF w NBP w latach 2000-2009” (k. 399)
13. „Zanonimizowanej treści opinii biegłego sądowego z zakresu prawa podatkowego i księgowości sporządzonej w ramach postępowania toczącego się przed Sądem Okręgowym w Świdnicy, sygn. akt I C 874/16” (k. 400-410)

bowiem materiały te nie dotyczą umowy kredytowej zawartej przez powodów, a zatem nie stanowią źródła informacji o faktach istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Nadto, co do zasady istotny pogląd Prezesa UOKiK nie stanowi środka dowodowego, lecz obejmuje stanowisko mające przekonać Sąd do przyjęcia określonego kierunku rozstrzygnięcia, a więc ma walor podobny do stanowisk stron wyrażonych w pismach procesowych. Podobnie należy ocenić pozostałe wymienione materiały, które nie mają istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd pominął archiwalne wydruki ze strony NBP (k. 40-44, 221-222, 276-283, 335-356) dotyczące kursów walut uznając, iż również nie mają one istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Podstawą prawną roszczenia jest art. 410 k.c. w zw. z art. 405 - 409 k.c., a zatem pozew obejmuje roszczenie zwrotu nienależnego świadczenia. Zgodnie z art. 410 § 2 k.c. świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa

świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia. Żądanie pozwu o zwrot nienależnego świadczenia stanowi konkluzję przedstawionych w uzasadnieniu pozwu rozważań, w świetle których, zdaniem powoda, zawarta z pozwanym umowa nr (...) o kredyt hipoteczny denominowany na cele budowlano-remontowe z dnia 12 września 2005 r. jest nieważna. W ocenie Sądu brak jest podstaw do uznania przedmiotowej umowy za nieważną.

Nie zasługuje na poparcie argumentacja, iż umowa kredytu z 12 września 2005 roku jest bezwzględnie nieważna z tego powodu, że zawiera klauzulę waloryzacji kredytu wyrażonego w złotych polskich do wartości waluty obcej (CHF) oraz wobec zawartego w niej abuzywnego postanowienia, według którego bank jest uprawniony do ustalania wysokości kursu CHF i wartości spreadu walutowego.

W myśl art. 58 § 1 - 3 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. Nieważna jest też czynność prawna sprzeczna z zasadami współzycia społecznego. Jeżeli nieważnością jest dotknięta tylko część czynności prawnej, czynność pozostaje w mocy co do pozostałych części, chyba że z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych nieważnością czynność nie zostałaby dokonana.

W ocenie Sądu brak jest przesłanek uznania umowy kredytu z dnia 12 września 2005 r. za sprzeczną z ustawą lub mającą na celu obejścia ustawy. Umowa zawarta przez powoda z Bankiem (...) S.A. jest czynnością prawną, typem umowy uregulowanej w art. 69 Prawa Bankowego z dnia 29 sierpnia 1997 r. (tj. Dz.U. z 2017 r. poz. 1876), zaś umowna waloryzacja zobowiązana wyrażonego w złotych kursem CHF była dopuszczalna w dacie zawarcia umowy w świetle art. 385¹ § 2 k.c.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 Prawa Bankowego w brzmieniu z dnia zawarcia umowy kredytu przez powodów, przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności:

- 1) strony umowy,
- 2) kwotę i walutę kredytu,
- 3) cel, na który kredyt został udzielony,
- 4) zasady i termin spłaty kredytu,
- 5) wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany,
- 6) sposób zabezpieczenia spłaty kredytu,
- 7) zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu,
- 8) terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych,
- 9) wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje,
- 10) warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy (ust. 2).

Umowa kredytu zawarta przez powoda w dniu 12 września 2005 roku określa kwotę i walutę kredytu (53.231,63 CHF), a także zasady i termin spłaty kredytu (spłata poprzez comiesięczną zapłatę kapitału wraz z odsetkami w terminach i kwotach zawartych w harmonogramie sporządzonym w CHF), i wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego

zmiany. W art. 69 ust. 2 posłużono się przy określeniu elementów umowy kredytu sformułowaniem „w szczególności” co oznacza, że umowa kredytu może także zawierać inne postanowienia niesprzeczne z prawem, niemające na celu obejścia prawa i niesprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

W dacie zawarcia między stronami umowy kredytu obowiązywał art. 358¹ § 2 k.c., zgodnie z którym strony mogły zastrzec w umowie, że wysokość świadczenia pieniężnego zostanie ustalona według innego niż pieniądź miernika wartości. Chodzi tu o miernik inny niż ten pieniądź, na który zobowiązanie opiewa. Miernikiem tym może być zatem inna waluta (M. Gutowski (red.), Kodeks cywilny. Tom I. Komentarz. Art. 1-44911. Warszawa, 2016). W świetle ww. przepisu waloryzacja wartością CHF kredytu zaciągniętego przez powodów nie może być uznana za sprzeczną z prawem.

Nie zachodzi podstawa do uznania umowy z dnia 12 września 2005 roku za sprzeczną z zasadami współżycia społecznego czy dobrymi obyczajami. W kontekście stosunków prawnych łączących bank z jego klientami (stosunków umownych o charakterze ekonomicznym) przyjęć trzeba, że zasady współżycia społecznego wymagają od stron tych stosunków uczciwości (uczciwego obrotu) oraz lojalności. Powód wypełnił wniosek kredytowy, podpisał oświadczenie dotyczące ryzyka kursowego i ryzyka zmiany stopy procentowej, a następnie otrzymał decyzję kredytową określającą warunki, zgodnie z którymi zawarł następnie umowę kredytową. Bank zapewnił zatem powodowi możliwość zapoznania się z warunkami kredytu oraz ryzykiem z nim związanym, i to ostatecznie od powoda zależało zawarcie umowy kredytowej tego rodzaju. W tych okolicznościach nie można przyjąć, iżby umowa kredytowa zawarta przez powoda była wynikiem zachowania się banku w sposób niełojalny lub nieuczciwy.

Okoliczności sprawy nie pozwalają uznać też, aby świadczenia, które strony umowy na siebie przyjęły były nieekwiwalentne. Motywem złożenia pozwu jest nagłośnienie przez media sprawy kredytów frankowych. Motywy złożenia pozwu opierają się zatem na okolicznościach zaistniałych po zawarciu umowy kredytu, co więcej w przypadku powoda już po jego spłacie. W momencie podpisania umowy kredytobiorca zdawał sobie sprawę, że ten rodzaj kredytu jest dla niego korzystny. Powód nie wykazał, iżby znaczny wzrost kursu waluty przyniósł pozwanemu korzyść rażąco przewyższającą korzyści uzyskane przez powoda na skutek zawarcia przedmiotowej umowy kredytu.

W ocenie Sądu powód ma rację, że kwestionowane przez niego postanowienia umowy kredytowej, w zakresie tabeli kursów walut, stanowią niedozwolone postanowienia umowne w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c., ale zdaniem Sądu, taki stan rzeczy nie oznacza, że zachodzi nieważność całej umowy kredytu jako czynności prawnej.

W ocenie Sądu brak określenia w treści umowy kredytu jasnych reguł przeliczenia przez pozwanego bank kwoty kredytu i rat kapitałowo - odsetkowych w stosunku do kursu franka szwajcarskiego czyni klauzulę indeksacyjną abuzywną. Przy czym należy podnieść, że sama indeksacja co do zasady jest dopuszczalna, bezskuteczna jest tylko taka, która narusza zasadę równorzędności stron stosunków cywilnych i uniemożliwia ustalenie treści zobowiązania poddanego indeksacji. Konsekwencją uznania danej klauzuli umownej za niedozwoloną jest to, że nie wiąże ona konsumentów *ex tunc* i *ex lege*. Zgodnie zaś z art. 385¹ § 1 k.c. *in fine*, strony są związane umową w pozostałym zakresie.

Sankcja przewidziana w przepisie art. 385¹ § 1 k.c. nie może być utożsamiana z sankcją bezwzględnej nieważności z art. 58 k.c. Klauzula niedozwolona nie jest bowiem równoważna z klauzulą sprzeczną z ustawą lub mającą na celu obejście ustawy. Stąd też przewidziany w art. 58 § 3 k.c. w zw. z art. 58 § 2 k.c. skutek w postaci bezwzględnej nieważności niedozwolonego postanowienia umownego na podstawie jego sprzeczności z dobrymi obyczajami jest wyłączony przez regulację szczegółową z art. 385¹ § 1 k.c.

W przedstawionej argumentacji powód w nieuzasadniony sposób pomija kwestię odmienności unormowania z art. 385¹ § 1 k.c. w porównaniu z art. 58 k.c., na którą z kolei zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w wyroku z 21.02.2013 r., sygn. akt: I CSK 408/2012 (LexisNexis nr 5803519, Biuletyn SN 2013, nr 6, s. 9) „eliminacja ze stosunku prawnego postanowień uznanych za abuzywne nie prowadzi do zniweczenia całego stosunku prawnego, nawet gdyby z okoliczności sprawy wynikało, że bez tych postanowień umowa nie zostałaby zawarta.”

Stosownie do treści art. 58 § 3 k.c. nieważność części czynności prawnej, nie wpływa na ważność pozostałej części, tj. tej części postanowień, które nie są sprzeczne z ustawą bądź z zasadami współżycia społecznego. Powód nie przedstawia zaś żadnych argumentów ani dowodów, z których wynikałoby, że nieważność niektórych tylko postanowień czynności prawnej miałyby prowadzić do nieważności całej czynności.

Skutkiem abuzywności zakwestionowanych przez powoda klauzul indeksacyjnych nie jest zatem nieważność całej umowy kredytu, a jedynie bezskuteczność tychże klauzul, co oznacza że strony wiąże treść umowy kredytu z wyłączeniem tychże klauzul (w sensie prawnym umowa nie zawiera spornego mechanizmu indeksacji (waloryzacji)). W tym miejscu należy podkreślić, że sporne klauzule nie określały głównego świadczenia umownego, a stanowiły jedynie dodatkowe zastrzeżenie umowne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22.01.2016 r., I CSK 1049/14, OSNC 2016/11/134).

Dopuszczalność wypełnienia luki została również przyjęta w orzecznictwie Sądu Najwyższego – gdzie przyjęto, że można kierować się wolą stron wyrażoną w innych postanowieniach umowy albo zastosować per analogiam art. 41 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. - Prawo wekslowe który przewiduje, że jeżeli weksel wystawiono na walutę, która nie jest walutą miejsca płatności, sumę wekslową można zapłacić w walucie krajowej podług jej wartości w dniu płatności. Na gruncie tego przepisu przyjmuje się zgodnie, że miarodajny jest kurs średni waluty ustalany przez NBP (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2017 r. II CSK 803/16).

Resumując powyższe skoro brakującą treść umowy można wypełnić w inny sposób, niezwiązanie konsumenta abuzywnymi postanowieniami umowy nie prowadzi do nieważności całej umowy. Stosownie do art. 385¹ § 1 k.c. jeżeli postanowienie umowy nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. Bez klauzuli indeksacyjnej kredyt również zostałby zwarty przez powoda, jak wynika z zeznań, potrzebował on tego kredytu z uwagi na zakup mieszkania.

Ponadto, w ocenie Sądu skierowane przez powoda powództwo ma na celu wykorzystanie wzrostu zainteresowania opinii publicznej sprawami tzw. „frankowiczów” oraz osiągnięcie korzystnego dla niego rozstrzygnięcia poprzez wykorzystanie pozycji konsumenta oraz twierdzeń o nieważności umowy zawartej z pozwanym Bankiem. Mając na uwadze zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, uwzględnienie powództwa powoda byłoby nie tylko sprzeczne z przywołanymi wcześniej przepisami prawa, ale także z art. 5 k.c., gdyż stanowiłoby to wykorzystanie przysługującego powodowi jako konsumentowi, prawa w sposób sprzeczny z zasadami współżycia społecznego. Co więcej powód spłacił całość zobowiązania wynikającego z zawartej umowy i dopiero w momencie powzięcia informacji z mediów o możliwych nieprawidłowościach występujących w tego typu umowach postanowił podjąć jakiegokolwiek kroki prawne. Z tego też względu twierdzenia powoda stoją w sprzeczności z faktami wynikającymi ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a także przemawiają za oddaleniem powództwa.

Wobec powyższego, na podstawie przepisów prawa powołanych we wcześniejszej części uzasadnienia, Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., obciążając nimi powoda jako stronę, która przegrała proces, a szczegółowe wyliczenie tych kosztów pozostawił referendarzowi sądowemu - zgodnie z art. 108 zd. 2 k.p.c.

W punkcie III wyroku Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 10.800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego stosownie do § 2 pkt. 7 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804 z późn. zm.)